

Ş-am întrebat de-o mireasă
 Şi pe unde am intrat
 Vă spun eu că n-am aflat
 Fată mândră și frumoasă
 Să fie a noastră mireasă.
 Pe oameni de-am întrebat
 Ne-o mânat din sat în sat,
 Toți la alții ne-o mânat
 Apoi noi am stat la sfat,
 Cineva ne-o arătat
 Şi ne-o spus că s-ar putea
 Să fie pe undeva
 Poate chiar în curtea asta,
 Aici s-ar putea să găsim
 Fată frumoasă
 Pregătită după masă
 Şi-mbrăcată de mireasă
 Şi c-ar și umblat o veste
 Că pe ulițele-aceste
 Ar fi o fată mândră tare
 Ce are avere cinci hectare
 Si-ar fi de mărătit
 Şi-o pețesc feciori din sat
 Şi-o venit alții de mai departe
 Încă douăzeci de sate
 Însă fata-i tinerică
 Nu duce lipsă de nimică

Şi-o venit feciori, venit
 De pe vale de pe rât
 Însă fata nu o vrut.
 Nu c-ar fi fată măreață,
 Da'-i plină de tinereță
 Şi că are vreme încă
 Să meargă să facă nuntă
 Însă unul mai ișteț
 Ce-o venit din alt județ
 Era în trecere pe-aci,
 O deschis mare ochii
 Şi-o văzut fata-n grădină
 Şi și-o pus-o la inimă
 Şi-o-ncepuit el a jura
 Că a veni și o va fura
 Dacă fata nu o vrea
 Să aibă grija de ea.

Şi de-atunci tot o umblat
 Pe la fată pe la gard
 Şi atât i-o trebuit
 Pe fată o celuit
 Şi atunci o veste o dat,
 Ce a mers din sat în sat
 Că fata-i de mărătit
 Şi că ar fi pregătită
 Sâmbătă să facă nuntă.
 Şi-o venit fete, feciori
 Şi cei ce-o fost peștori
 Şi-o venit aci-n ogrădă
 Pe mireasă să o vadă.
 Câte unul supărat
 De ce el nu o furat.
 Altul tare necăjit

Anamaria Iuga: Leordenii la "Jocul satului" din Hoteni, 2004.

Colecția DUMITRU MUREȘAN

Digănia

A fi digan înseamnă a fi om sănătos, veselos, dar și harnic la lucru. În satele aşezate pe ambele maluri ale râului Someș, în imediata apropiere a confluenței acestuia cu râul Lăpuș (adică Ardusat, Borlești, pe malul stâng, și Bârgău, Arieșul de Câmp, Merișor, Cicârlău etc. pe malul drept), dar și a interferenței zonelor etnografice Codru, Chioar, Câmpie, se păstrează, din timpuri străvechi, obiceiul *mersului pe digănie*. Acest obicei, căruia i se mai spune "Digănia", este cunoscut în mod deosebit în Ardusat, Aciua, Borlești, Tămaia, Sârbi, Buzești, Colțirea, Arieșul de Câmp, Bozânta Mică, Lăpușel, Hideaga, Mogoșești, Pribilești, Bozânta Mare, Merișor, Bușag, Bârgău, Săbdișa, Cicârlău, Ilba, dar și în alte localități de pe cursul inferior al Someșului.

În aceste sate, obiceiul mersului pe *Digănie* se repetă săptămână de săptămână în tot cursul anului. Vechimea acestui obicei se pierde în negura veacurilor.

Cu ocazia organizării și mersului *pe digănie* se îmbină în mod armonios munca desfășurată în cursul zilelor lucrătoare din fiecare săptămână cu jocul ce se organizează în zilele de sărbătoare, când feciorii și fetele de pe sate merg perechi în satul unde se organizează jocul. Principalul scop este cunoașterea reciprocă, destinderea, petrecerea, creându-se, astfel, legături de prietenie între tineri.

Organizatorii jocului, încă din cursul săptămânii, dau veste tinerilor din satele vecine, iar, în unele cazuri, chiar la cei din satele situate la o distanță mai mare, invitația de a veni *la joc*.

Flăcăii care sunt pe câmp, la arat, însământat, ori alte lucrări, discută între ei despre plecarea în satul unde este organizat jocul. La fel se înțeleg între ele și fetele. Discută despre îmbrăcămintea potrivită, dar, mai ales, se pune bază pe alegerea feciorului cu care să meargă pe digănie împreună, pentru a forma și o pereche cât mai convenabilă. Toți se grăbesc să-și termine lucrul până în ziua fixată. Se străduiesc care mai de care ca munca lui să fie de calitate superioară, să poată primi o apreciere din partea tuturor.

Indiferent dacă e vremea însămânțarilor de primăvară ori de

*Bute pe bute,
 Sus coadă de vulpe.*

(Foto: Fecă)

toamnă, a secerișului sau a recoltatului, a culesului de struguri ori a altor lucrări agricole, peste tot se aud numai cântece vesele. Câmpul cunoaște un adevărat furnicar de oameni care se grăbesc să termine în condiții cât mai bune și la timp lucrările din hotar, pentru ca apoi să poată participa împreună cu tot satul la joc și la voie bună. Își fac apariția chemătorii la horă, care-i invită pe cei ce se află la lucru, în câmp, să vină la joc *pe digănie*. Pe câmpul însozit, vin doi flăcăi, călare pe doi cai frumoși, merg din lan în lan și invită pe cei prezenți. Unul din ei sună într-un corn de vită, după care celălalt rostește *Chematul la digănie*:

Sună-n cornuri cât mai tare
Să se audă la hotare
Că voi, harnici și de omenie,
Să veniți pe digănie.
Sună să răsune câmpu,
Să ne-audă tăt pământu
Că se-nveselesc românii
Cum i-o înzestrat străbunii -
Cu lanuri de busuioc
Și la lucru și la joc,
Cu holde de viorele
Și cu fete frumușele;
Câmpuri pline de albine
Și cu hambarele pline,
Cu rod bogat al grâului
Cât i apa râului;

Tonuri de vin s-au umplut

După rostirea acestor chemări, mai sună din corn, dând de știre tuturor să se pregătească.

Către seară, deja se știe care fată este chemată. Fata este aleasă cu grije, fiecare se silește să folosească în versuri cuvintele cele mai potrivite.

De multe ori, la chematul pe digănie, versurile sunt improvizate:

Foicică, foicea,
Mândră, mândrulița mea,
Vino cu mine la horă
Să-i arăt măicuții noră
Că ești harnică albină
Și pe câmp și în grădină.
Foicică foi de fragă,
Mândruliță îmi ești dragă
Că ai glas de rândunică,
Ești frumoasă și voinică,

Din aceste chemări, precum și din altele, se nasc diverse hori. Cele mai reușite și mai interesante sunt reținute de către fată, chiar din prima rostire a lor, iar la joc le cântă găsindu-le o melodie. În acest fel se lansează un cântec nou. Peste câțiva timp, acest cântec nou se perfecționează și se interpretează în diferite variante, supraviețuind melodia care este mai accesibilă și plăcută tuturor. Cântecele mai noi se nasc și din versurile rostite cu ocazia cerutului pe digănie a fetelor de la părinți, precum și a strigăturilor la joc.

Feciorii care pleacă pe digănie nu se mulțumesc numai cu asentimentul fetelor de a accepta să meargă cu ei, ci se deplasează la părinții lor pentru a le cere consumămantul. Cu această ocazie ei se străduiesc ca, în versuri, să-și ceară perechea. Chiar dacă, în multe cazuri, versurile nu sunt cele mai reușite, totuși, prin selecționarea lor, găsim unele foarte reușite.

Încă din anu trecut,
Am fript boii pe frigare
Ș-om căpăta fiecare!
Sună, sună, mai cu spor,
Să s-audă-n Merișor,
În Bârgău și Cicârlău
Si pe dealu zis Pticiu,
În Ilba și în Aciua
Că om juca toată zîua,
Iar feciorii din Bozânta
Toată zîua o să cânte
Să audă bușeganii
Și toți ardusădanii,
Areșenii or să vină
Ș-om petrece-o săptămână!
Sună, sună, a veselie,

La horă cu toți să vie.

De ce-n lume n-o fugit,
Să fugă cu el prin luncă
Și cu el să facă nuntă,
Peste văi și printre lunci
Și-mpreună s-aibă princi.
Iată, sămbătă-o venit
Si toți cei care-au gândit
C-ar avea sansă la fată
S-o adunat aici la poartă
S-o gândit să lege drumu
Si să nu lase străinul
Să ieie floarea de-aci
Că și ei o pot griji,
Iară noi de vrem intra
Plată pentru fată-om da.
Cât cereți oare pe ea?

Iară de bani n-om avea
Nu știu ce plată v-om da:
V-om da bani, v-om da valută
Numai să ne-o dați la nuntă,
Iar de-om rămânea datori
Sper să fiți înțelegerători,
Scrieți colo pe hârtie
Și ne-o dați pe datorie
Că n-avem bani, nici o mie,
Că fata nu are preț
Ci-un drăguț cu părul creț,
Că fata-i fără de valoare
Parcă ar fi rază de soare.
Raza soarelui din cer
Făr de care toate pier,
Fata-i faină, de-omenie,
Nu se ia pe datorie
Și Dumnezeu sfântu știe.
Și Dumnezeu i-a căutat
Un asemenea băiat
Că nici bunul Dumnezeu
N-o vrut s-aibă noroc rău
De-aceea aşa-o făcut
El bine le-o potrivit,
La fată cu-nvățăminte
I-o adus băiat cuminte.
Și-acum hai să ne-mpăcăm
Hai la fată s-o vedem!
Mergem noi,
Ori veniți voi?

Uite-aicea îi plata,
Voi să ne-aduceți fata,
Iară ceia supărăți
Astăzi, faceți bine, vă-mbătați
Vă-mbătați de supărare
Și lăsați fata-n uitare
Că n-ati făcut ce-atî gândit,
Tare rău v-ati păcălit.
Iară noi, cei veseloși,
Râdem, suntem bucuroși
Și vrem să fie veselie
La această bucurie
C-aşa trebuie să fie
La ceas de căsătorie
Cu noroc numai să fie!

Iară pentru cel ce bea
Înspre el vom încrina
Cu horincă de căldare
Nu cu apă de pe vale
Și cu toții la un loc
Să zicem doar de noroc,
Noroc, noroc să deie Dumnezeu!
Și-ncă odată mulțumesc
Și spre masă vă poftesc
Și să beți care de care
Horinca ce-i în pahare
Și să nu vă îmbătați
Și din mâncăruri gustați
Să luați câte-o chifteleță, două
Un pahar de vin sau nouă
Nimenea din cei de-aci
Vă spun, nu le-a socoti
Și nici eu nu m-oi uita
Fiecare cât o bea,
Doar de bine să vă fie
Că aşa-i la bucurie.

Până ce-om mai povestă
Vorbe una, două, tri
Care sunt și în cărți scrisă
Și aici trebuieesc zisă
Muzica iar ne-a cântă

Un lucru important îl desprindem de aici: toți se străduiesc să creeze versuri proprii, prin care să se afirme cât mai mult. Feciorul adresează părinților fetei, în versuri, cererea:

Noroc bun, bade și lele,
Mândru-i cerul plin de stele
Și câmpul cu viorele
Și-o Crăiță între ele!
Foaie verde și-o alună
Crăița florile le-adună
Și face din ele struț
Pentru cel ce i-i drăguț,
Să le puie-n pălărie,
Să margă pe digănie.
Curge Someșul la vale -
Digănia-i mândră cale,
Curge Someșul la ses -
Mândră floare mi-am ales,

În dimineața zilei când se merge pe digănie, satele cunosc o adevărată forfotă. Numărul perechilor care se duc pe digănie diferă de la sat la sat, precum și de la o dată la alta. Tot la fel este și felul cum se deplasează dintr-un sat în cel în care sunt invitați. Astfel, în unele cazuri, perechile de fete și feciori merg cu căruțele, în special cei de la o distanță mai mare. Alții vin călare și fiecare își aduce și fata. De obicei, mai frecvent, se merge pe jos. În toate cazurile, cei care pleacă pe digănie sunt însoțiti până la capătul satului de părinți, frați, surori, precum și de alții, care rămân în sat. De fiecare dată nu se uită a se da sfaturile necesare de comportament.

Pe tot întinsul drumului, cântecul este un tovarăș nedespărțit al tinerilor care merg pe digănie. De altfel, cântecele se aud de departe, organizatorii jocului se orientează pentru a le ieși în cale și le fac o primire călduroasă. Astfel, când tinerii care sosesc pe digănie se apropiu de horă, chizeșul, adică organizatorul principal, oprește jocul și rostește următoarele:

Măi Ilie, măi Ilie,
Cel cu nasul de bâlie,
Oprește oleacă cetera
Că oi zice câteva
Să audă frunza din vie
Că vin feciori pe digănie
Cântând din frunză și din
gură -
Vin la noi în bătătură.
Cunoscu-i după șuierat,
Fetele după sărutat
De când am fost la ele-n sat;
Îi stiu după chiuit,
Fetele după iubit
Că amu-i rost de pețit.
Feciori, fete, vă zic iară
Să-mi dați puțină ascultare,
Să nu ne facem de ocară,
Să-i primim cum se cuvine,
Cu mâncare și cu pâine,
Cu cănilor de vin pline,

Muzicanții, însoțiti de chizeș și gazda casei, precum și toți cei participanți la horă, ies în întâmpinarea tinerilor din satele vecine. Se

Una care-mi place mie
Să mărg cu ea pe digănie.
Nu o duc să se veștezască
Ci mai mândru să-nflorească.

Așa cum ne-o zis-o în solie
Va fi joc și veselie.
Eu mă cer, fiți cu iertare,
Fără nici o supărare,
Ca nici sara nu se lasă
Și vom fi-napoi acasă,
Pe vremea inseratului
Cu cântecu satului.

Să se simtă așa la noi,
Mai bine decât la ei.
Și vă spun acuma așa:
Eu oi juca pe câteva!
Oi alege dintre ele,
Să nu fie singurele;
Pe cele din Cicârlău
O să le joc numa eu,
Pe cele din Aciua -
Toată noaptea, toată ziua;
Cu cele din Merișor
O să joc mult mai ușor,
Iar cu cele din Bozânte -
Cât la joc, cât la plăcinte;
Fetele din Ardusat
Le-oi lăsa la sărutat,
Că și cele din alte sate
Toate-s bune sărutate!
Să mai găt amu cu gluma
Că oaspeții sosesc acuma,
Zi-le, măi Ilie, marș!

*Masă-n tindă,
Vorovește ungurește,
Nime nu se nădăiește.
Un orb vede un iepure,
(Minciuna)*

cântă de către muzicați un marș de bun sosit.
Bătrânul țăran în curtea căruia se organizează jocul, rostește câteva cuvinte de bun venit în satul lor:

Ca bătrân, cu coamă sură,
V-am poftit la mine-n șură,
În șură și-n bătătură,
Să vă grăiesc ceva din gură.
De când curge Someșu,
Laolaltă cu Lăpușu,
De când i codru și câmpu

Și de când este omu
Pe glia asta românească,
Moștenirea strămoșească
Îl făcută să rodească,
Omu să se veseliească.
Și vă urez una străbună:
Poftiți la joc și voie bună!

După primirea tinerilor săi din alte sate, începe din nou muzica să cânte, iar oaspeții, alături de gazde, se prind la joc. Unul din cele mai îndrăgite este "Ardeleana", melodie care, uneori, este cântată de o fată, acompaniată de muzicanți. În timpul cântecului, unii feciori se desprind din dans și bat cu palmele la tureacul cizmei, realizând diferite figuri de joc, măiestria lor fiind viu aplaudată de către cei prezenți. Cu această ocazie ei capătă o reputație de bun jucăuș, stimați și admirăți de cei prezenți. Textul are o melodie specifică, pe care se și joacă:

Badea-i ardelean,
Maramureșan,
Badea-i ardelean,
Maramureșan,
Cântă, cântă la vioară
Să se facă foc,
Să mă ia la joc!

Badea meu i bun,
La joc i nebun,
Când se-avântă el în horă
Mie-mi face loc,
Eu cu el să joc.

Badea i frumos,
Harnic și voios,
La lucru el când s-apucă
Are și mult spor.

Badea cântă bine,
Moare dup mine,
În brațe el când mă strâng
I gata să mă rumpă
Și-apoi mă sărută.

Badi-i fac ce-i fac,
Ochii mei îi plac,
Aș juca cu el o viață,
Cu el să trăiesc
Că mult îl iubesc.

Bade, bădișor,
Cu tine joc ușor,

Învârti-mă așe tare
Să vadă lumea bine
Că eu joc cu tine.

Bade, joacă-așă
Ca să fiu a ta,
Noi ne potrivim mai bine,
Bade ardelean,
Maramureșan.

Și eu îs ardeleană,
Maramureșană,
Vestea să se ducă-n lume
Că noi ne iubim
Și ne căsătorim.

Să-mbucure inima
Si să audă lumea.
Iar la vecini și la vecine
Si lor le spunem de bine,
Pe aici, prin curte să treacă
Si cu noi să se petreacă
Să nu steie supărați
De n-o fost aici chemați.
Astăzi este îndurare,
Vă spun pentru fiecare
Fără nici o supărare.
Iar cu paharul ăst de vin
Înspre fiecare încină,
Înspre mire și mireasă,
Înspre nănaș și nănașă,
Înspre gazda noastră aleasă.
Încină înspre socii mari,
Oameni harnici, gospodari,
Să aibă nepoate - nepoți
Si să-i ajute pe toți,
Să le dea câte o vilă,
Una mică cu piscină,
Iar din pensia ce-o căpătați
O mașină să cumpărați
Si cu orice nepoțel
Bine vă purtați cu el,
Să trăiti, să aveți noroc
Si-n tot anul un nepot.
Numai să aveți sănătate
C-apoi li-ți face pe toate,
Câte toate, câte cele,
Câte-n lună, câte-n stele.
Pentru mire și mireasă
Pentru nănaș și nănașă
Pentru toți de-aici din casă,
Socii mari și socii mici,
Prietenii, colegii de servicii,
Hai cu toții la un loc
Să zicem să-aibă noroc!
Noroc, noroc să deie Dumnezeu

În timpul jocului se aud diferite chiuitturi, multe satirice. Astfel, printr-o formă scurtă, expresivă, caustică și plastică, se combat diferite apucături rele, printre care: lenea, îngâmfarea, minciuna, corupția, imoralitatea, lăcomia, beția etc. Se întâmplă ca o fată sau un fecior chiuit în joc de către alții, să fie nevoiți să părăsească imediat jocul din cauza rușinii pentru atitudinea lor necorespunzătoare, exercitându-se, indirect, o presiune colectivă. De aceea, multe fete sau băieți sunt siliți să se comporte frumos, pentru a nu ajunge să fie chiuitti la joc. Redăm în continuare câteva strigături satirice:

Mă dusei la biserică,
Fata popii mă-mpiedică;
Popa strigă din altar:
- Ce te-mpiedici, măi măgar?

- Măgăriță-i fata ta
Că ea o pus piedeca.
De măreață și de hâdă
I-o fost lene să și râdă.

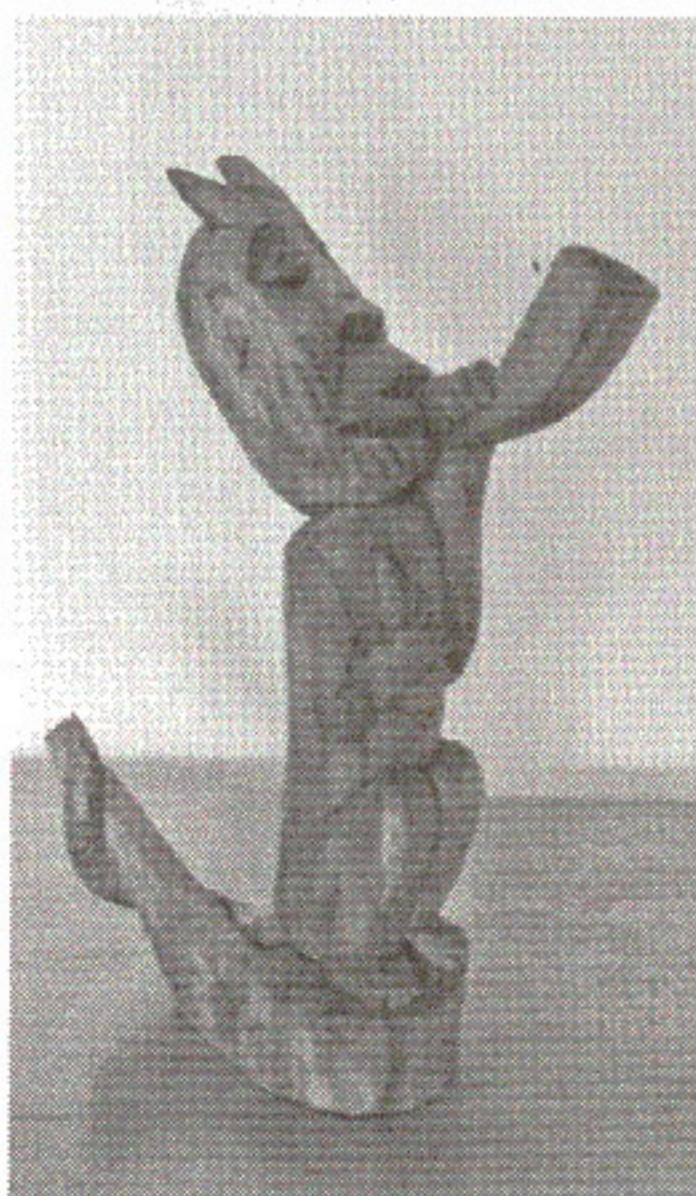
3450

La poarta miresei

Noi v-am da voie să intrajă
Ca să nu stați supărați.
Dar înainte de lucru, oricare,
Am avea și noi o întrebare:
Voi după ce-ați venit?
Cred că drumu-ați rătăcit
Că noi aicea am așteptat,
Am așteptat un împărat,
Împăratul cel mai mare
Ce-i pornit pe-nsurătoare
Și-are avere opt hectare,
Noi vrem ca să-i dăm o floare.
Văd c-ați venit cu alai
Pe-al nostru frumos plai,
Cu alai și lăutari,
Cu socrii și nănași mari.

Si noi aici ne-am pregătit
Pentru acest lucru vestit.
Frunză verde, ceterăș,
Si noi avem aici nași!
De mai ascultați un pic
Avem și soacra și socru mic
Care văd că-n curte v-o lăsat,
Dar câinele-i dezlegat
Si n-aș vrea care-cumva
Să muște pe careva,
Să cadă pe noi vina!

Dar toată lumea vreau să știe,
Nu dăm fata de soție
Pentr-un ceas, ci pe vecie
A mirelui ca să fie.
Unul pe altul să se iubească
Si-ntr-u mulți ani să trăiască,
Să trăiască împreună
Până-n ceasul de pe urmă.
Nu peste un an ori doi

Mândră cu buza-ndoită,
Nu știi face nici pită,
Stă îmflată în cojoace
De gândești că grâul coace.

Femeia care-i dungoasă
Gândești că-i capră râioasă:
Tăta ziua behăie
Si nu știi ce-i trebuie.

De fudulă, așe-i pasu
Că ară pân nori cu nasu.

Că așe-i mândruța mea
De-a dracului și de rea -
Tăt în brață mi-ar ședea.

De-ngâmfat și năpârcos
Pare că-i câne râios.

Asta-i mare pacoste:
Să te-neci în dragoste.

Nu plătește-o ceapă, -o drâmbă,
Numa nasu și-l înstrâmbă
Si din urechi se cocâmbă.

Am o mândră bărnăcuță,
La tăta lumea-i drăguță.

Ardeleanca ști' juca,
Mălai nu ști' frământa,
Pe lopată nu-l ști' pune
De nu l-a lega cu fune.

De când mama m-o facut
Fete mândre n-am văzut,
Da' văzui la bătrânețe
Cât îs ele de istețe.

- Joac-o, mă, pe ciotu-botu
C-a veni mă-sa cu zlotu!
- Nu o joc că-mi este dragă,
Da' -mi dă mă-sa din oiagă!

Ionel când trece dealu
El nechează ca și calu.

Învârti-o și o sucă -
T-a da gură când o țuci;
Sărut-o, fură-i batista,
Pupă-i ochii, nu ca ista.

Fost-am asară-a peți
La fata birăiții
Și-am găsit gozu sub pat
Si mi-o trecut de-nsurat.

O mâncat mândruța caș
Cât un pui de bivolas.

Mă-nsurai, luai pe Ana,
Cămeșa mi-o coase mama.

Tură, lele, măi Văsîi,
Cân a fi nunta mândrii
Eu m-oi culca ș-oi durni
Pe turnu bisericii
Si de-acolo oi striga
Că se mărită mândra.

Pân ogrăzile mândrii
Nu-i voie a țipuri -
Numa cât i birui.

Tropa, tropa, ziua bună
Că mândra-i fată de nună -
O-i învârti să sară-n lună
Să știe c-o avut cunună.

Tropa, tropa, pe podele
Că joc cu mândrile mele:
Le-oi învârti să sară-n stele,
Să pot mere după ele.

Fata popii din Vovrila
Si-o pilat nasu cu pila.

Fata popii când se gată
Pune-și pe gură lăcată,
Iară când mă găt și eu
Pun pe limbă zurgalău.

Păru meu nu trebe uns,
Numa retezat și tuns.

Hai la joc, picioare strâmbe,
Eu vă joc să vă ndreptați,
Voi mai tare vă strâmbați.

Uşurelu-s, uşurel
Si-aș sări peste-un inel.

Cine joacă și nu strigă
Are-n gură mămăligă.

Chiuește și tu, măi,
Nu ținé-n gură păstăi.

Sai în sus că jos ii mere,
Băcuiet cu pere rele.

Iepure fără mustață -
Fată lenese, măreață.

- Fă-te-ncolo, mă, cu ea
Că mă tem că m-a mușca!
- Nu te teme, măi fărtate,
C-o mâncat asară lapte
Si nu mușcă de departe,

Alte strigături, care n-au menirea să satirizeze pe cineva ci urmăresc atașamentul chiuitorului față de fata care i-i dragă, ori să-și afirme calitățile personale, ori o dorință, se încheagă, instantaneu un cântec nou. Este de fapt o dinamică a textelor folclorice, cântecelele vechi prințând un aspect nou, actual, adaptat situației respective, însă respectând matricea străveche. Redăm câteva hori:

M-o făcut mama în sură
Ca să cânt frumos din gură,
M-o făcut mama pe pânză
Ca să cânt frumos din frunză,
M-o făcut măicuța-așa
Să știu mândrii șuiera,
Să m-audă fetele,

La joc, muzicanții cântă multe jocuri: "Ardeleana", "Nebunu", "Măruntele". În timpul jocului perechile se schimbă. Astfel, fiecare fecior poate să invite la danț orice fată care joacă cu altul. Acest fapt este o ocazie de a dansa și discuta cu fata care-i place și poate să-și dea seama dacă și fetei îi place de el, sau nu. Dacă feciorul insistă să joace și la dansul următor cu fata, care, poate, nu-l place, aceasta îl refuză. Este foarte rușinos pentru fecior, acesta ne mai încercând să invite la joc o fată care nu-l place. Cu ani în urmă se mai obișnuia să se joace "jocul perinii", cam cum este "Perinița" de astăzi. Se lua o perină de la gazda unde era organizat jocul. Fata, cu perina în mână, alegea pe cel mai bun dansator, ori pe cel pe care-l plăcea, iar feciorul fata ce-i era dragă. Se proceda la fel ca și la "Perinița" de astăzi. În pauza mare a jocului, se obișnuia ca oaspeții să fie serviți la o masă comună, la care participau și tinerii din satul unde era organizat jocul. În timpul mesei, se horea, fiecare sat voind să-și impună "șlagărele" din satul lor. După această masă, ceterașii cântă din nou de joc, danțul continuând cu și mai mare vigoare.

Târziu, către după-amiază, se face o scurtă pauză, iar un Tânăr din cei veniți pe digănie, cu consimțământul celorlalți, mulțumește gazdelor pentru buna primire și, rând pe rând, pleacă spre satele lor, pentru a ajunge acasă înainte să se înnopteze. Redăm un text de "multămit":

Floricică din cărare,
Venit-o vremea de plecare;
Foicică, floare-aleasă,
Vremea i de mărs acasă,
Să merem împreună,
Să le ducem veste bună
Că aici, înt-aiest sat,
Noi bine ne-am ospătat,
De când la voi am venit
Voi bine ne-ați omenit
Cu bucate și cu sare
Și cu lingura cea mare,

Muzicanții cântă marșul, pe melodia "Deșteaptă-te, române", melodie care, spun bătrâni, se cântă întotdeauna. Oaspeții sunt conduși de gazde până la marginea satului.

În săptămâna următoare, jocul se ținea în alt sat, unde se mergea pe "digănie", ocazie bună pentru tineri de a se cunoaște, de a realiza, apoi, căsătorii.

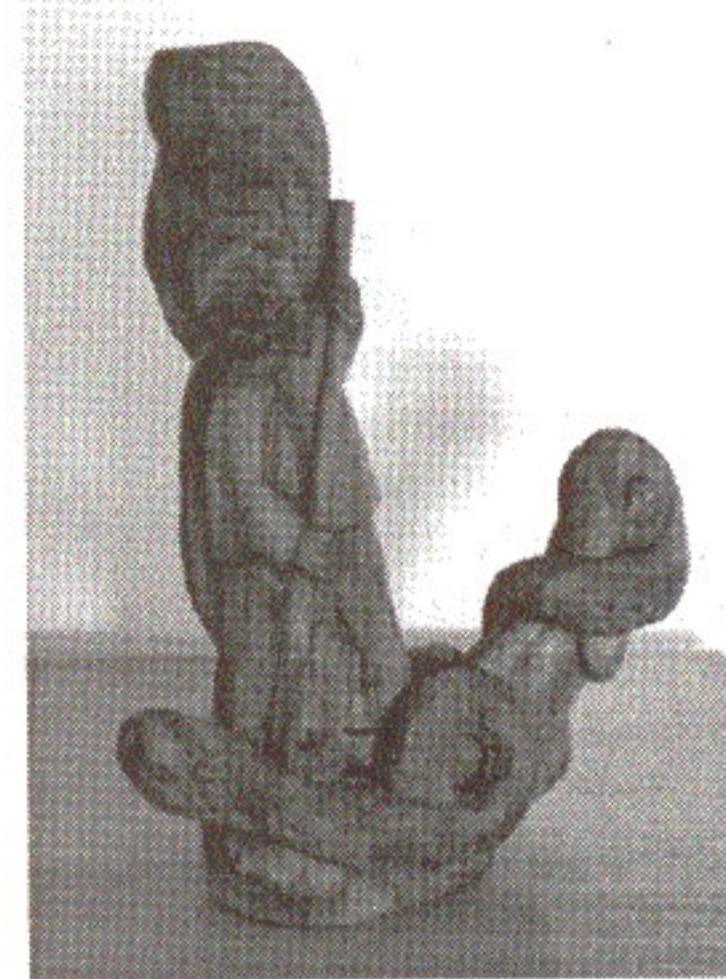
De la Gheorghe Munteanu, 55 ani, Flore Mureșan, 70 ani, Dumitru Costin, 47 ani, Merișor, 1981.

Se uită prin strămătură
Și te-a țuca drept în gură.

Pe sub rochia mândrii creață
Nici nu ninge, nici îngheăță -
Numa dimineată-i ceață.

Să-mi umble cărările;
M-o făcut mama pe paie
Să m-audă până-n Baie;
M-o făcut mama în casă
Să-mi fie mândra frumoasă;
M-o făcut măicuța mândru -
Primu-n horă eu să intru.

S-aduceți fata-napoi,
Ori peste o zi ori două
Să vă faceți că vă plouă
Că atunci v-om blestema
De noroc nu-ți mai avea.
Vă gândiți și socotiți
Că numai așa o primiți
Că-i fată de-aleasă omenie
Să Dumnezeu sfântu știe.
Să-o avut drăguț din sat
Ce-o cerut, dar nu o dat
Să-acum stă supărat.
Să-o avut drăguț din neam mare
Să el cu multe hectare
Să acesta o cerut
Însă fata nu o vrut.
Asta-i zi și îi zi sfântă
De Dumnezeu rânduită
Că și-n cartea sfântă scrie
De ceas de căsătorie
Pentru fată cu băiat,
Mamă, tată, o lăsat
Să cu lacrimi pe obraz
Îi lăsa cu-a lor necaz,
Cu necaz și bucurii
Că așa-i când ai copii,
Chiar dacă noi, copiii lor,
Le suntem și de-ajutor
Pe aicea, prin ocol.

Răspundeți-mi la întrebare:
Ce v-ați socotit oare?
Îți vrea rău a vă purta
Că fată nu-ți căpăta,
Iară de vi-ț purta bine
Nu vi-ț face de rușine,
Faceți bine și intrați
Să cu sticlele-nchiniți.

Iar acum, nănașa mare,
Frumoasă precum o floare,
Nu vă gândiți și-așteptați,
Bani pe mireasă să dați
Că sunteți aci-n ocol,
Nu scăpați așa ușor

Fâș, fâș, prin păiuș,
Trage noaptea la

(zăpaduș)